

ZARZĄDZENIE NR 38/2025

Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie

z dnia 3 listopada 2025 roku

w sprawie: wprowadzenie Standardów ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczościom na tle seksualnym i ochronie małoletnich – zarządza się co następuje:

§ 1

W standardach ochrony małoletnich wprowadzonych zarządzeniem Nr 22/2025 z dnia 24 czerwca 2025r. wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w rozdziale VI ust. 4 lit. c wyrażenie starszy pracownik socjalny, zastępuje się starszy specjalista pracy socjalnej,
- 2) w rozdziale VI ust. 7 wyrażenie starszy pracownik socjalny, zastępuje się starszy specjalista pracy socjalnej,
- 3) w rozdziale IX ust. 1 wyrażenie starszy pracownik socjalny, zastępuje się starszy specjalista pracy socjalnej,
- 4) w rozdziale IX ust. 2 wyrażenie starszy pracownik socjalny, zastępuje się starszy specjalista pracy socjalnej,
- 5) w rozdziale IX ust. 4 wyrażenie starszy pracownik socjalny, zastępuje się starszy specjalista pracy socjalnej.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Gryfinie

mgr Bożena Stawiarska

ADWOKAT

Anna Augustyniak-Mańczyk

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49)
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606).
3. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 31 ze zmianami).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870).
6. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
7. Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991r. nr 120, poz. 526 ze zmianami).
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24
11. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978).

Standardy ochrony małoletnich obejmują:

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników mających osobistą styczność z dzieckiem;
2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikiem mającym osobistą styczność z dzieckiem;
3. Zasady dotyczące kontaktu fizycznego z dzieckiem;
4. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi;
5. Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka;
6. Zasady ochrony danych dziecka;
7. Procedury ochrony dziecka przed treściami szkodliwymi w internecie oraz utrwalonymi w innej formie;
8. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

Preambuła

Standardy ochrony dzieci stanowią realizację obowiązku prawnego wynikającego z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Podstawą zasad wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, w tym koordynatorów pieczy zastępczej, pracowników mających osobistą styczność z dzieckiem, rodzin zastępczych i osób współpracujących z PCPR w Gryfinie (wolontariusze, stażyści, praktykanci, przedstawiciele instytucji i firm) jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiejkolwiek formie. Standardy ochrony małoletnich obowiązują koordynatorów pieczy zastępczej, rodziny zastępcze i pracowników PCPR w Gryfinie mających osobistą styczność z dzieckiem i osoby współpracujące i zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dziecka.

Standardy zamieszczone będą w wersji pełnej i skróconej na stronie internetowej BIP oraz tablicy ogłoszeń PCPR w Gryfinie.

Każdy pracownik PCPR i osoby współpracujące zobowiązani są do zapoznania się ze Standardami i złożenia pisemnego potwierdzenia.

Rodziny zastępczej znajdujące się pod opieką PCPR w Gryfinie składają pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami i zapoznaniu z nimi małoletnich przebywających pod ich opieką. **Załącznik nr 1.**

Rozdział I.

Objaśnienie terminów używanych w dokumencie Standardy ochrony Małoletnich

1. **PCPR** - tym skrótem określana jest jednostka - tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.
2. **Dyrektor** - należy przez to rozumieć Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie
3. **Koordynator rpz** - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie
4. **Pracownikiem** w rozumieniu tej procedury jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie
5. **Dzieckiem** jest każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
6. **Opiekunem dziecka** w rozumieniu tej procedury jest osoba upoważniona do reprezentacji dziecka, w szczególności rodzic biologiczny, rodzic zastępczy, opiekun prawny.
7. **Przez krzywdzenie dziecka** należy rozumieć czyn zabroniony względem dziecka.
8. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników mających osobista styczność z dzieckiem.

1. Przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki do pracy w PCPR w Gryfinie lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem mu obowiązków/ działań polegających na pracy z dzieckiem należy ustalić kwalifikacje danego kandydata/kandydatki, ustalić czy posiada kompetencje do pracy z dzieckiem w zakresie podejmowanych działań oraz wykluczyć ryzyko wystąpienia z jego strony zagrożenia dla dobra dzieci i zagrożenia ich bezpieczeństwa.
2. Przed nawiązaniem współpracy z kandydatem/kandydatką, Dyrektor ma obowiązek sprawdzić czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze). Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
3. Kandydata/kandydatka, zobowiązany/a jest udostępnić Dyrektorowi PCPR w Gryfinie dane potrzebne do sprawdzenia jego/jej danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym tj.
 - 1) imię i nazwisko,
 - 2) data urodzenia,
 - 3) pesel,
 - 4) nazwisko rodowe,
 - 5) imię ojca,
 - 6) imię matki.
4. W każdym przypadku PCPR w Gryfinie zatrudniający pracownika i powierzający mu obowiązki/działania polegające na pracy z dzieckiem, musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia tj.
 - 1) imię (imiona) i nazwisko,
 - 2) datę urodzenia,
 - 3) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
5. Kandydat/kandydatka zobowiązany/a jest przedstawić Dyrektorowi PCPR w Gryfinie informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 j.t.), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
6. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas przedkłada również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
7. Dyrektor PCPR w Gryfinie pobiera od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
8. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie

za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

9. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. **Załącznik nr 2.**
10. W przypadkach nieuregulowanych w niniejszych Standardach, zastosowanie mają przepisy ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

Rozdział III.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem a pracownikiem mającym osobista styczność z dzieckiem

1. Podstawowym zadaniem wszystkich pracowników, w szczególności pracowników zatrudnionych na stanowisku koordynator rpz, jest dbanie o bezpieczeństwo małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Pracownicy są szczególnie uważni na sytuacje zagrożenia zdrowia i życia, na bieżąco monitorują samopoczucie dzieci, reagują na symptomy mogące świadczyć o pogorszeniu ich stanu zdrowia. Spotkania organizowane z małoletnimi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej w ramach poradnictwa specjalistycznego są dostosowane do potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci, zapewniają im wszechstronny rozwój oraz wsparcie.
3. Pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Pracownicy powinni działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji ich zachowania.
4. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a pracownikiem PCPR jest działanie dla dobra dziecka, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
5. Pracownik działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych PCPR oraz swoich uprawnień i kompetencji.
6. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników PCPR, rodziny zastępcze, współpracowników, stażystów, praktykantów, wolontariuszy, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką PCPR, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą PCPR i/lub na jego terenie.

7. Pracownik PCPR w kontakcie z dziećmi:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do dziecka z szacunkiem;
 - b) zwraca się do dziecka po imieniu, w formie prze nie preferowanej;
 - c) uważnie wysłuchuje dziecka;
 - d) udziela dziecku odpowiedzi na jego pytania, w sposób dostosowany do sytuacji, wieku i możliwości psychofizycznych dziecka (w tym wynikających z niepełnosprawności dziecka lub jego specjalnych potrzeb edukacyjnych);
 - e) nie zawstydzia dziecka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża, nie krzyczy na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;
 - f) nie ujawnia wrażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku, informacji o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
8. Decyzje dotyczące dziecka powinny uwzględniać jego indywidualne potrzeby, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych dzieci.
9. Dziecko ma prawo do prywatności. Odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a dziecko o takim fakcie powinno być jak najszybciej poinformowane.
10. Pracownikowi PCPR nie wolno w obecności dzieci niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
11. Pracownikowi PCPR Gryfino nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
12. Fizyczny kontakt z dzieckiem możliwy jest tylko jako odpowiedź na jego realne potrzeby w danym momencie, z uwzględnieniem jego stanu zdrowia, wieku, etapu rozwojowego, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Pracownik powinien kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
13. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z dzieckiem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - a) zagrożenie zdrowia lub życia dziecka;
 - b) pomoc dziecku z niepełnosprawnością w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a dziecko/jego opiekun wyrazi zgodę; należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. W każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych powinna asystować inna osoba z jednostki.
 - c) pomoc dziecku z niepełnosprawnością w spożywaniu posiłków,
 - d) pomoc dziecku z niepełnosprawnością w poruszaniu się po jednostce.
14. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych lub higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego zbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem.
15. Pracownik powinien być zawsze przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec dziecka.
16. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne.
 - a) nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka,
 - b) nie wolno dotykać dziecko w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,

- c) nie należy angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
17. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
 18. Przy stosowaniu kontaktu fizycznego z dzieckiem pracownik zawsze musi obserwować jego reakcje i dostosować swoje działanie do tej reakcji.
 19. Zabronione jest dotykanie dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzystoity lub niestosowny.
 20. Należy zachować szczególną ostrożność w stosunku do dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, w tym seksualnego lub fizycznego.
 21. Dopuszcza się kontakt fizyczny z dzieckiem w sytuacji trudnej emocjonalnie dla dziecka, w szczególności w czasie interwencji, odebrania dziecka z domu biologicznych rodziców, przewożenia dziecka do pieczy zastępczej w celu zniwelowania napięcia, obniżenia poziomu stresu, pocieszenia, uspokojenia z zachowaniem profesjonalizmu i adekwatnie do zaistniałej sytuacji.
 22. Pracownik PCPR zobowiązany jest do równego traktowania dzieci, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
 23. Pracownik PCPR zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych.
 24. Pracownikowi PCPR nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
 25. Pracownikowi PCPR nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrektor PCPR nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
 26. Pracownikowi PCPR nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
 27. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi wobec pracownika poradni) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.
 28. Pracownicy PCPR powinni być świadomi cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania ich prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, a także ich działań w internecie.

Rozdział IV.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi.

1. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania.
2. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennost, co godziłoby w poczucie godności osobistej.
3. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
4. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony innych.
5. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji oraz przemocy wobec innych.
6. Małoletni doświadczający przemocy lub będący świadkami agresji/przemocy w PCPR, powinien poinformować o zaistniałym zdarzeniu pracownika i rodzica.
7. Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w PCPR pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.
8. Niedozwolone zachowania małoletnich w jednostce (np.: podczas trwania diagnozy/terapii/porady np.):
 - a) stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich i innych osób,
 - agresji i przemocy fizycznej w różnych formach (np.: bicie/ uderzenie/ popychanie/ kopanie/opluwanie); wymuszenia; napastowanie seksualne;
 - agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.: obelgi, wyzwiska; wyśmiewanie, drwienie, szydzenie; groźby; obraźliwe SMS-y i MMS-y; telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające.
 - b) stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w PCPR, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie poradni,
 - c) celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć/spotkań organizowanych w PCPR,
 - d) celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu,
 - e) przywłaszczenie własności lub celowe niszczenie, nieszanowanie własności innych osób oraz własności PCPR,
 - f) fotografowanie, nagrywanie dźwięku lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody

Rozdział V.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka.

Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.

1. Symptomy, które mogą świadczyć, że dziecko jest ofiarą przemocy psychicznej lub fizycznej:
 - a) zachowanie: regres w rozwoju i funkcjonowaniu, trudności szkolne, izolowanie się od otoczenia, wycofanie się z wcześniejszych aktywności, apatia, unikanie kontaktów z rówieśnikami, agresja i zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, uzależnienia, wchodzenie w sytuacje ryzykowne), przestępczość,
 - b) psychosomatyka: zróżnicowane objawy, takie jak: bóle głowy, brzucha, bóle wędrujące, niejasnego pochodzenia, moczenie, zanieczyszczanie, wysypki i inne zmiany na skórze, wypadanie włosów, zaburzenia snu, zahamowanie rozwoju fizycznego, spadek wagi ciała, czynności natrętne, fobie, choroby o nieustalonym podłożu,
 - c) objawy fizyczne na ciele dziecka: pręgi na plecach, nogach i rękach, pęknięcia skóry, strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki, krwawe wylewy do obu gałek ocznych, ślady od przypalania papierosem przypominające ślady po ospie, zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim, liczne, na różnym etapie gojenia ślady odbitej dłoni na ciele dziecka, krwawe sine ślady na podeszwach stóp,
 - d) Dziecko może mieć określone myśli i komunikować je: jestem zły, jestem winny, nic nie warto, nie zasługuję na to, nic mi się nie udaje, nikt mnie nie rozumie, nikt mi nie uwierzy, wszyscy mają lepiej, świat tak wygląda, nic się nie może zmienić, nikt mi nie pomoże, dorośli są zli, nie mogę nikomu ufać, sprawca mnie nienawidzi/kocha mnie, jestem dla niego wyjątkowy, zależy mu na mnie, nikt nie może się o tym dowiedzieć, bo co się wtedy stanie
2. Symptomy, które mogą świadczyć, że dziecko jest ofiarą przemocy seksualnej:
 - a) zachowanie: regres w rozwoju i funkcjonowaniu, trudności szkolne, izolowanie się od otoczenia, wycofanie się z wcześniejszych aktywności, apatia, unikanie kontaktów z rówieśnikami, agresja i zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, uzależnienia, ryzykowne zachowania seksualne, wchodzenie w sytuacje ryzykowne), przestępczość, erotyzacja zachowań w relacjach z rówieśnikami i osobami dorosłymi, zabawy/aktywności nieadekwatne do fazy rozwojowej, wskazujące na podwyższony poziom seksualizacji, nieadekwatna do wieku wiedza na temat anatomii, fizjologii i seksualności człowieka, koncentracja na problematyce seksualnej w wypowiedziach, zabawach, wytworach plastycznych, nadreaktywność, nadmierne pobudzenie emocjonalne,
 - b) psychosomatyka: zróżnicowane objawy, takie jak: bóle głowy, brzucha, bóle wędrujące niejasnego pochodzenia, moczenie, zanieczyszczanie, wysypki i inne zmiany na skórze, wypadanie włosów, zaburzenia snu, zahamowanie rozwoju fizycznego, spadek wagi ciała, czynności natrętne, fobie, choroby o nieustalonym podłożu,
 - c) objawy fizyczne/somatyczne: choroby weneryczne przenoszone drogą płciową, urazy genitaliów i odbytu dziecka, infekcje i stany zapalne tych okolic, ciąża,

- d) myśli i słowa: jestem zły, winny, brudny, nic nie warto, zasługuję na to, nic mi się nie udaje, nikt mnie nie rozumie, nikt mi nie uwierzy, wszyscy mają lepiej, świat tak wygląda, nic się nie może zmienić, nikt mi nie pomoże, dorośli są źli, nie mogę im ufać, sprawca mnie nienawidzi/kocha mnie, jestem dla niego wyjątkowa, zależy mu na mnie, nikt nie może się o tym dowiedzieć, muszę dochować tajemnicy.
3. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania opiekunów dziecka, to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania opiekunów dziecka to:
- a) opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;
 - b) opiekun odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
 - c) opiekun mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje dziecko;
 - d) opiekun poddaje małoletniego surowej dyscyplinie, jest nadopiekuńczy, zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
 - e) opiekun nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
 - f) opiekun często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
 - g) opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - h) opiekun zachowuje się agresywnie;
 - i) opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
 - j) opiekun wypowiada się niespójnie;
 - k) opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
 - l) opiekun faworyzuje jedno z dzieci;
 - m) opiekun przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - n) opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

Rozdział VI.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Konieczność zgłoszenia danego przypadku Dyrektorowi PCPR w Gryfinie zachodzi w szczególności, gdy:
 - a) Pracownik, opiekun, rodzina zastępcza podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone;
 - b) dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
 - c) inna osoba zgłosiła podejrzenie krzywdzenia dziecka bez względu na to, czy można ustalić tożsamość zgłaszającego.
2. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek przekazać informację niezwłocznie Dyrektorowi PCPR i sporządzić Kartę Interwencji **załącznik nr 3**.
3. Dyrektor PCPR powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi: pracownik socjalny, koordynatorzy rpz, psycholog/pedagog, opiekun dziecka oraz inni specjaliści wg potrzeb. Powołany zespół sporządza plan wsparcia dziecka **załącznik nr 4** po ujawnieniu krzywdzenia, obejmujący w szczególności podjęcie działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym ewentualne podjęcie decyzji o powiadomieniu innych służb, w tym Sądu, Policji, Prokuratury, wszczęcia procedury „Niebieska Karta”, czy objęcie wsparciem psychologiczno-pedagogicznym, prawnym, socjalnym, w zależności od potrzeb.

4. Osobą odpowiedzialną w PCPR za:
 - a) składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz informacji do sądu rodzinnego w przypadku podejrzenia demoralizacji lub popełnienia przez małoletniego czynu karalnego,
 - b) składania zawiadomień do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację małoletniego,
 - c) wszczynania procedur „Niebieskiej Karty”.
- jest starszy specjalista pracy socjalnej **Pani Maria Łoś** a w razie jego nieobecności inny pracownik wyznaczony przez Dyrektora PCPR.
5. Procedury podejmowania działań, o których mowa w pkt. 4, są określone w odrębnych przepisach prawa.
6. Wszyscy pracownicy PCPR i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
7. Ewidencję zgłoszeń dotyczących podejrzenia krzywdzenia dziecka **załącznik nr 5** do niniejszych Standardów prowadzi starszy specjalista pracy socjalnej o którym mowa w ust. 4 a w razie jego nieobecności inny pracownik wyznaczony przez Dyrektora PCPR.
8. Ewidencja zgłoszeń oraz dokumenty dotyczące ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywane są w sposób uniemożliwiający dostęp do nich przez osoby nieuprawnione.
9. Ewidencja zgłoszeń oraz dokumenty dotyczące ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywane są w jednostce na zasadach wynikających z odrębnych przepisów, w szczególności określonych w instrukcji kancelaryjnej obowiązującej w PCPR.

Rozdział VII.

Zasady ochrony danych dziecka

1. Dane osobowe dziecka w tym jego wizerunku podlegają ochronie.
2. Rodzina zastępcza/opiekun prawny dziecka może wyrazić zgodę na fotografowanie i/lub filmowanie oraz wykorzystywanie wizerunku podopiecznego w celach związanych z działalnością PCPR w Gryfinie. **Załącznik nr 6**
3. Jeśli rodzina zastępcza/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, pracownicy PCPR respektują ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustala się z rodzinami zastępczymi/opiekunami prawnymi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrzymywać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmą pracownicy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

Rozdział VIII.

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

1. Na terenie PCPR w Gryfinie nie ma ogólnodostępnej sieci internetowej.
2. Za treści, które oglądają na własnych nośnikach (telefony, tablety) odpowiadają rodzice, opiekunowie dziecka.
3. Koordynatorzy pieczy zastępczej w ramach swoich czynności służbowych poruszają z opiekunami zastępczymi oraz dziećmi kwestie bezpiecznego korzystania z internetu.
4. Bezpieczeństwo w sieci, cyberprzemoc, cyberuzależnienie i tematy pokrewne poruszane są w pracy psychologa, w czasie grupy wsparcia oraz szkoleń podwyższających kompetencje wychowawcze opiekunów zastępczych.

Rozdział IX.

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za wdrożenie i monitorowanie stosowania postanowień niniejszych Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszania, ewaluowanie i modyfikowanie postanowień Standardów. Wyznaczoną osobą jest starszy specjalista pracy socjalnej **Pani Maria Łoś** a w razie jego nieobecności inny pracownik wyznaczony przez Dyrektora PCPR.
2. Starszy specjalista pracy socjalnej, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza wśród pracowników PCPR i rodzin zastępczych, co najmniej raz na 2 lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 7**
3. W ankiecie pracownicy i rodziny zastępcze mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać ich naruszenia w PCPR.
4. Starszy specjalista pracy socjalnej, o którym mowa w ust. 1, dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników i rodziny zastępcze. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi.
5. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów ochrony dzieci.

**OŚWIADCZENIE OPIEKUNA / RODZICA MAŁOLETNIEGO
O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY
MAŁOLETNICH W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRYFINIE**

Ja, oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami ochrony małoletnich stosowanymi w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

Oświadczam, że małoletni znajdujący się pod moją opieką zostaną w sposób zrozumiały, adekwatny do wieku zapoznani z treścią dokumentu.

.....
(data i podpis)

.....
 miejscowość i data

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,
 nr PESEL/nr paszportu
 oświadczam, że w państwie nie jest prowadzony rejestr karny/ nie wydaje
 się informacji z rejestru karnego. Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie
 za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX
 i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r.
 o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono,
 iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku
 wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu
 zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów
 albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem
 porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych
 zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej
 za złożenie fałszywego oświadczenia.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
 Podpis

.....
 miejscowość i data

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.
2.
3.

Oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/ informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

KATRA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) - opis

.....
.....
.....
.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

.....

4. Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka:

.....

5. Działania podjęte wobec dziecka (skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty)

.....
.....
.....
.....

6. Spotkania z opiekunami dziecka:

.....
.....
.....

7. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)

.....
.....
.....
.....

8. Interwencja prawna (właściwe zakreślić)

- a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
- c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis)

.....
.....
.....

9. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji

.....
.....
.....

10. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach/działania organizacji/działania rodziców

.....
.....
.....
.....

.....

podpis osoby sporządzającej Kartę Interwencji

PLAN WSPARCIA MAŁOLETniego

Imię i nazwisko, data ur. małoletniego:

.....

Rodzice/opiekunowie prawni

.....

Rodzaj krzywdzenia:

.....

.....

Stopień nasilenia krzywdzenia:

.....

Wpływ krzywdzenia na dziecko:

.....

.....

.....

Potencjalne ryzyko ponownego krzywdzenia:

.....

Metody i formy wsparcia:

.....

.....

.....

Osoby/instytucje odpowiedzialne za wsparcie:

.....

.....

.....

.....

Harmonogram działań:

.....

.....

.....

.....

.....

Monitorowanie i modyfikacja planu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Podpisy zespołu interwencyjnego:

**Ewidencja zgłoszeń dotyczących podejrzenia krzywdzenia dziecka w Powiatowym
Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie**

Lp.	Imię nazwisko dziecka	Data i miejsce interwencji	Imię nazwisko osoby interweniującej	Forma krzywdzenia	Osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Podpis Dyrektora

Nazwisko i imię rodziny zastępczej/opiekuna prawnego

.....

Adres

Nr. telefonu.....

Wyrażam/nie wyrażam zgody na fotografowanie, filmowanie moje, mojego dziecka/podopiecznego (utrwalanie wizerunku) w trakcie projektów i zajęć zorganizowanych na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie jak i poza terenem, których jestem uczestnikiem oraz wykorzystywanie zebranego materiału dla potrzeb PCPR i jego działalności (wystawa, strona internetowa, media, opracowania i in.). Jednocześnie zrzekam się wynagrodzenia z tytułu przetwarzania i publikowania zdjęć (art.81 ust.1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych Dz. U. z 2018 r. poz. 1191, 1293, 1669).

.....

(data i podpis)

KLAUZULA INFORMACYJNA (RODO)

Zgodnie z art. 13 ust 1i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (4.5.2016 L 119/38 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej PL), informuję, że:

1. Administratorem danych osobowych jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie z siedzibą 74-100 Gryfino ul. Łużycka 91, tel.: 91 404 55 04 email sekretariat@pcpr-gryfino.pl
2. Inspektorem Danych Osobowych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie jest Katarzyna Misiewicz-Staszak tel.: 505-791-884 email: k.staszak@rachmedia.pl
3. Dane osobowe będą przetwarzane w celu utrwalania wizerunku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (4.5.2016 L 119/38 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej PL),
4. Dane, nie będą udostępniane podmiotom innym, niż upoważnione na podstawie przepisów prawa,
5. Dane osobowe przechowywane będą przez okresy określone w Jednolitym Rzecзовym Wykazie Akt,
6. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo wniesienia sprzeciwu,
7. Ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.,
8. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i jest obowiązkowe ze względu na przepisy prawa.

9. Przysługuje Pani/Panu* prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody nie będzie miało wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.

10. Powierzone dane będą przekazywane do Państw trzecich tj. USA:

- które zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej zapewnia odpowiedni stopień ochrony Twoich danych
- w którym, zapewniamy odpowiednie zabezpieczenia Twoich danych osobowych za pomocą standardowych klauzul ochrony danych zatwierdzonych przez Komisję Europejską
- odbiorcą Twoich danych w wyżej wymienionym państwie trzecim jest firma Facebook
- w każdej chwili przysługuje Ci prawo do uzyskania kopii Twoich danych osobowych przekazanych do państwa trzeciego poprzez konto na facebook PCPR w Gryfinie.

11. Zostałem/am poinformowany/a, że podanie danych oraz wyrażenie zgody jest dobrowolne i przysługuje mi prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawienia.

.....

podpis osoby przyjmującej oświadczenie

.....

podpis osoby składającej oświadczenie

Monitoring Standardów ochrony małoletnich– ankieta

l. p.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem Standardy ochrony małoletnich w PCPR w Gryfinie?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie/ przemyślenia związane z funkcjonującymi w PCPR w Gryfinie Standardami ochrony małoletnich? (wpisz poniżej)		

Uwagi/poprawki/sugestie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(miejscowość, data)

